No. 132 DINGSDAG 9 NOVEMBER. 1858

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *ƒ* 2.30 buiten Assen franco per post *ƒ* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *ƒ* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

Extract *uit het register der resolutien van de Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe.*

Vrijdag, den 5 November 1858.

In aanmerking nemende, dat maatregelen moeten worden genomen, om te voorzien in de stalling gedurende den ophanden winter van de runderen, welke zich nog bevinden op de Haveltermeente of op andere weiden binnen den ter zake van de longziekte besmet verklaarden kring;

Gelet op de bepalingen der resolutie van 13 Maart ll no. 3:

Is besloten:

Te bepalen, dat de voormelde runderen uit den besmetten kring zullen kunnen worden uitgevoerd, mits worde voldaan aan het hierna onder 1o. en 2o. vermelde:

1o. Dat ze zijn gedekt door eene verklaring, afgegeven door den Veearts *Hubenet*, te Dwingelo, dat ze door hem onderzocht en bevonden zijn, geene kenteekenen van de longziekte te dragen.

2o. dat, om den invoer in de gemeente van herkomst te kunnen doen, de invoeder van het voornemen daartoe aan den Burgemeester dier gemeente vooraf aangifte zal moeten doen, welke Ambtenaar een bewijs aan den verzoeker zal afgeven, dat het bedoelde vee in de betrokken gemeente zal worden toegelaten, en welk bewijs van toelating aan den Burgemeester van Havelte moet worden vertoond, alvorens door dezen verlof worde verleend, tot uitvoer uit den besmetten kring. zonder vertooning van welk bewijs, de uitvoer uit den besmetten kring zal worden geweigerd.

Dat het in eenige gemeente uit den besmetten kring ingevoerde vee onmiddelijk in afzonderlijke stallen zal moeten worden gebragt en aldaar gedurende den tijd van vier maanden afgezonderd zal moeten gestald blijven, wordende de Besturen der gemeenten, waarin zoodanig vee wordt ingevoerd, nadrukkelijk aangeschreven, zich zooveel mogelijk te verzekeren, dat het bovenstaande voorschrift van afzondering naauwkeurig worde toegepast, en bij voortduring opgevolgd, waartoe bij invoer in de gemeente het opmaken van eene lijst, houdende den ouderdom, het geslacht, de kleur en ken- en bijzondere merkteekenen der ingevoerde runderen aan gezegde Besturen wordt voorgeschreven, ten einde bij de van tijd tot tijd door de politie te doene inspectie tot contrôle te strekken voor de stipte naleving dezer resolutie.

Deze resolutie zal worden opgenomen in de *Drentsche Courant* tot een ieders narigt, en zullen voorts afdrukken daarvan worden gezonden aan den veearts *Hubenet*. om, des gevraagd, het voormelde onderzoek te doen en van zijne bevinding verklaring af te geven en aan de Besturen der onderscheidene gemeenten in deze provincie, tot kennisgeving.

Voor extract conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

9 November.

„De Paus nam geene maatregelen om in 't vervolg te voorkomen, dat R. Catholieke dienstboden kinderen van Israeliten zouden doopen.”

Wij hadden het vermoed. dat die jobsbode spoedig komen zou.

„De Paus stelt den jongen *Mortara* niet op vrije voeten.”

Wij hebben er geen oogenblik aan getwijfeld, dat die bode achter de eerste zou marcheeren.

Nemen, dat is op elke bladzijde van het woordenboek van Rome te vinden — teruggeven, dit is er in vergeten.

Dat de jonge *Mortara* zoo gaarne in het Roomsche opvoedingsgesticht wil blijven — dat hij Israel wil bekeeren — dat hij weeklaagt over de verblindheid zijner ouders — dat deze hun leed reeds vergaten, omdat hun zoontje goed gekleed en goed gevoed wordt, enz. enz., zijn al te maal verdichtsels, door de ultramontaansche pers verspreid, om Europa een weinig met den kinderroof te verzoenen.

Vergeefs! de stem der treurende ouders wordt gehoord van hoofdstad tot hoofdstad in Europa, ja klinkt tot in de kleinste dorpen en gehuchten. en overal waar een mensch woont, die durft zeggen wat hij gevoelt, luidt het: „Wraak over dien kinderroof!” en waar een vader en eene moeder leven, al is het ook in de wildernissen van Afrika, verneemt men een kreet van afgrijzen.

Wij beleven inderdaad opmerkelijke dingen, maar als onze lezers onze geschiedkundige wandelingen door Europa, onze denkwijze over de feiten die er geschieden, over de verschijnselen die wij bespeuren en onze voorspellingen en waarschuwingen oplettend lezen en er eenig geloof aan hechten, dan zal wel de verontwaardiging — niet de verrassing, groot zijn.

Rome durft, en tegenover Rome staan velen, die niet durven. Zoo gaat Rome telkens een stap vooruit. en waartoe het in staat is, leert Bologna. Op 't onverwacht grijpt het naar den grootsten schat, die een mensch. ook de armste mensch. op aarde heeft — naar een kind, en haalt het uit zijns ouders huis, en het doet dat gewelddadig ten aanzien van geheel de wereld!

En die wereld?

Zij klaagt met over elkander geslagen armen en vernedert zich, om met Rome te twisten over de wettigheid van kinderroof.

Een geweerschot op vreemd grondgebied gelost — een sloep in onzijdig vaarwater genomen, ja wij zouden bijkans zeggen, een zwart gezigt tegen het wapenbord van een Engelsch of Fransch Consul .... en niemand verwondert het, als de schuldige wordt opgehangen of eene gansche stad gebombardeerd; maar als hij, die zich noemt Stedehouder van Christus, van dien Christus, die eens zeide: „laat de kinderkens tot mij komen” niet: „brengt de kleinen tot mij. des noods met geweld!” een Israelitiesch knaapje uit het huis zijner ouders, door carabiniers laat wegvoeren. als die ouders treuren en weeklagen en Europa te hulp roepen, dan? benoemt men commissien, die de verschillende Gouvernementen eerbiedig verzoeken, om met beleefde, des noods met dreigende vertoogen. aan het Vatikaan te kloppen en te smeeken: „ach! geef dat kind terug aan zijn vader en moeder!”

De Paus, die goed van hart is, kan echter aan dat verzoek niet voldoen, want eene eeuw geleden zeide Paus *Benedictus*, dat een Israelitisch kind, heimelijk gedoopt, al was het maar door eene dienstbode. zonder getuigen niet meer het eigendom is van zijn vader en moeder, maar van de kerk!

Maar, vraagt welligt deze of gene onzer lezers, wat antwoordt de Paus dan op al die particuliere smeekschriften en op de officieuse vertoogen of welgemeende raadgevingen der Europeesche Gouvernementen?

De een zegt: hij zond dienaangaande eene toelichtende memorie aan de Fransche Regering.

De *Univers* spreekt dit tegen.

De andere beweert, en hij durft geloof eischen voor zijne verzekering. dat de Paus aan alle Hoven waar hij een gezant heeft, de bewuste memorie zond.

Wat er van dit alles is, zal zich weldra ophelderen, want eene Pauselijke memorie, *in* de kabinetten der Mogendheden gebragt, komt er ook weer *uit*, hoeveel moeite men ook moge nemen, om die achter slot en grendel te bewaren, maar zeker is het. en dit moet, zelfs aan het meest met Rome bevriende Gouvernement, aanstoot geven, dat de directeuren van het opvoedingsgesticht, er behagen in scheppen, om dagelijks met *Mortara* eene wandeling te doen door Rome, en de knaap dan vertoond wordt in het witte kleed der onschuld.

Hoe grievend voor de Israelieten — maar ook voor de Franschen, die de stad der zeven heuvels bewaken, en zelfs met hunne bajonnetten den Pausselijken troon beschermen! Hoe tergend zelfs voor den Franschen gezant te Rome die zich in de bres stelde voor het treurende huisgezin van *Mortara*!

Men zegt dan ook, dat Generaal *Guyon* en de Paus eene vrij onaangename woordenwisseling hadden ter zake van de versterking van Civita-Vecchia.

Het is waarschijnlijk, dat die versterking niet verder komt, dan op het papier.

Intusschen — het *Mortara*-drama is nog niet uitgespeeld en als het aan de eene zijde stof geeft tot billijke ergernis ja verontwaardiging — aan de andere zijde schenkt het veel troost en hoop op betere tijden. Voor een 20tal jaren zou het feit weinig belangstelling hebben verwekt en nu? De wereldpers trekt zich de zaak aan, onderscheidene Gouvernementen spraken althans te Rome voor de beroofde ouders en al waren er op één dag een millioen Roomsch-Catholieken afvallig van Rome geworden, dan zou de Pauselijke Stoel zooveel niet ondermijnd zijn, dan hij is door den roof van den Israelitischen knaap te Bologna.

't Zal Europa leeren, wat de ultramontaansche partij in 't schild voert en wat zij durft doen, als zij de kracht heeft en men zwak tegenover haar is. en vooral hen wakker houden, die nu nog niets hebben te vreezen. maar die door onverschilligheid of door eene onvergeeflijke laauwheid hunne eigene rust en veiligheid op het spel zetten.

Ook in ons land neemt de stoutheid dier partij hand over hand toe en zien wij in onderscheidene plaatsen de akelige kloostertijden door allerlei monnikken vertegenwoordigd. Eer men welligt vermoedt, zal ook Drenthe roodkappen, witkappen, barrevoeters enz. enz. binnen zijne landpalen kunnen aanschouwen en er eerst welligt om lagchen, maar — wie 't *laatst* lacht?

Die is dikwijls *meester*.

Dit onthoude men.

De hoogere diplomatie. die zich met de *Mortara*-kwestie meer bezig houdt dan sommigen wel meenen, en die begrijpt, dat Rome zich daarmede eene wonde te meer toebragt, waaraan het kan doodbloeden. wijdt ook hare aandacht aan de Fransche negerkwestie, eene kwestie die de teederste belangen der menschheid raakt en er ook toe leiden kan, dat de alliantie tusschen Frankrijk en Engeland weder een knoop losser werd gemaakt.

„Ook Sardinie zal voor den jeugdigen *Mortara* te Rome optreden!” riep onlangs een blad, 't welk de heerschzucht der ultramontaansche partij kent en veroordeelt.

„Sardinie zal zwijgen — antwoordt men nu — omdat zijne stem te Rome weinig gezag heeft”

Welke zwakheid!

De stem van den armsten, maar regtschapen sterveling heeft waarde en kracht, als zij zich laat hooren ten behoeve van onschuld en regt.

Sardinie moet dit te eerder doen, wijl die onverdraagzame partij in dat land zich vooral op verontrustende wijze laat merken, en dit in spijt van wet en overheid.

En 't ergste van dit alles is, dat vele leden der regterlijke magt onder het gezag van ultramontaansche priesters staan en hoofdzakelijk de zoodanigen, die leden zijn van de wereldvereeniging Vincentius de Paula, waarvan het hoofdbestuur te Parijs is gevestigd en wiens vertakkingen overal zijn te vinden.

Velen beginnen te gelooven, dat die vereeniging een politiek doel heeft, en dus mag men ook in ons land wel toezien.

Het proces, waarmede Graaf *de Montalembert* wordt bedreigd, wekt groote aandacht en nu reeds vorspelt men, dat de beroemde schrijver in geen geval achter de grendels zal geraken.

Dit hebben wij voorspeld.

De Montalembert, de kampioen der Kerk, in de gevangenis! Zijn stilzwijgen aldaar zou luider spreken, dan zijne pen ooit gedaan heeft, en de ultramontaansche partij, hoeveel grieven zij ook moge hebben tegen den man. die niet vast in *hare* leer staat, zou als één man in 't harnas treden tegen de Fransche Regering.

Engeland geeft geen nieuws.

De *Times* deelt, naar aanleiding van Lord *Elgin* 's bezoek van Japan het volgende mede over dat land en Jeddo:

„Het verblijf van den Lord in de Japansche hoofdstad bevond zich in de Prinsenwijk, tegenover eene 10 mijlen lange straat, waarachter de buurt, waar 360 erfprinsen wonen, die elk 10 of 12 huizen bezitten, sommigen ruim genoeg voor 10000 bewoners. Door die straat komt men aan eene 70 á 80 yards breede gracht, waarachter heerlijk groen en een dikke muur met palissaden, het geheel overschaduwd door hooge ceders. Van het hoogste punt ziet men de stad voor zich liggen bevolkt met 2½ millioen inwoners, en even uitgestrekt, zoo niet grooter dan Londen. — Over het geheel levert alles in Japan een treffend kontrast met China op. Men is er geen vijf minuten of ziet reeds dat het een land is van vooruitgang: breede straten. nette huizen met tuintjes en zindelijke kamers. Zindelijk zijn de Japannezen in hooge mate; zij wasschen zich bestendig. en het eerste wat de officieren in Jeddo zagen, waren eenige vrouwen. die voor hare woning bedaard in een badton — onze badkuipen kent men er niet — zich zaten te wasschen. Ook zijn de Japannezen zeer weetgierig en hebben het in de laatste tien jaren, vooral in verscheidene kunsten en wetenschappen op eene groote hoogte gebragt. — Tegenover vreemdelingen zijn zij ten hoogste wellevend en minzaam.

Japan heeft twee keizers; de eerste het staatkundig, de ander het kerkelijk hoofd van den staat. De tweede heeft niets met de staatszaken te maken. Hij wordt als een goddelijk wezen beschouwd, en krijgt elken morgen nieuwe kleederen. terwijl die van den vorigen dag vernietigd worden. opdat niemand die heilige kleederen drage. De andere keizer wordt waarschijnlijk door de prinsen gekozen, doch dan slechts pro forma, want in de laatste eeuwen is steeds de zoon den vader opgevolgd. Het land wordt bestuurd door de prinsen, als 's keizers leenmannen, die zes maanden van het jaar met hunne gezinnen te Jeddo moeten wonen. De zes maanden dat zij afwezig zijn, moeten hunne gezinnen te Jeddo als gijzelaars blijven, om daardoor te beletten, dat zij te grooten invloed op het volk verkrijgen.”

De liberale partij in Pruissen zegeviert, althans zij *meent* het. Het Ministerie treedt af — zelfs *von Manteuffel* — zoo verzekert men. De wensch van den Prins-Regent, dat de Ministers *von der Heijdt* en *Simons* hunne portefeuilles zouden behouden, werd niet vervuld. Die staatslieden meenden gewis, dat de politieke rigting, door den Regent te volgen, niet is overeen te brengen met hunne grondbeginselen.

Er is of er komt dus een nieuw Ministerie, maar de vraag blijft: welke zal de geloofsbelijdenis zijn van dit Kabinet? De democratie is tevreden, voorshands tevreden en zij heeft er meer redenen toe, als wij haar beloofden, maar de groote kwestie zal zijn: in hoeverre is de kleur verschoten van het behoudend element. 't welk tot nu toe Pruissen's lot, onder toelating van Hem die boven zetelt, regelde?

De tijd zal het leeren, maar zeker is het, dat Pruissen eene belangrijke toekomst te gemoet kan gaan. De ultraliberale partij doet als elke oppositiepartij, zij *grijpt* naar de hand, waarvan haar een vinger werd *gepresenteerd* en of de Prins-Regent nu de man is, die zich *laat* grijpen—

wordt zeer betwijfeld.
Dan zal de reactie komen.
Zonder botsing? dit is eene gewigtige vraag, waarop alleen de tijd antwoordt.
De liberale partij in Duitschland voorspelt, dat de meer vrijzinnige politiek van Pruissen gunstigen invloed zal hebben op die in sommige kleinere Duitsche Staten, en wijst reeds op voorteekenen, die hier en daar het gegronde van hare meening bewijzen.
Die voorteekenen worden nog niet bij name genoemd.
Volgens latere tijdingen, hebben de heeren *van der Heijdt* en *Simons* zich laten overhalen, om hunne portefeuilles te behouden, en dat verheugt de democraten niet bijzonder. Teregt doet het welligt vermoeden, dat de politiek geene zeer groote wijziging zal ondergaan.
Te Parma zou onlangs de beroemde *Ristori* optreden in de rol van *Judith*, die zegt: »*de oorlog is heilig, maar tegen de vreemdelingen!*«
De overheid was huiverig om dit stuk in de schouwburg te doen opvoeren, omdat de vreemdelingen zich daaraan zouden kunnen ergeren, maar de Regentes antwoordde: »er zijn geene vreemdelingen in Parma!«
't Stuk werd gespeeld; de Regentes was in den schouwburg en werd levendig toegejuicht en de Oostenrijkers in Parma?
Wat zij hoorden en zagen, weten wij — wat zij zullen doen, weten wij nog niet.
De stembus heeft in Spanje dit resultaat opgeleverd:
't Getal der Volksvertegenwoordigers is 349, groot genoeg om eigenlijk niets te doen, dan k i b b e l e n.
Tot nu toe zijn er van 349 benoemd 251, en daarvan behooren 221 tot de Gouvernements-partij en 29 tot die der oppositie.
Men berekent, dat slechts 40 opposanten een stoel in het kibbelpaleis zullen vinden.
Als nu de v r i e n d e n onderling zich maar niet begeven in haarkloverijen!
Uit Kopenhage is eene dépêche ontvangen, waarin het belangrijke nieuws gemeld wordt dat de regering het besluit heeft genomen, om de gemeenschappelijke constitutie in de Duitsche hertogdommen af te schaffen, ten gevolge waarvan de landdag dier hertogdommen tegen 3 Januarij bijeengeroepen zal worden.
Door dit besluit is het struikelblok voor eene vereffening der geschillen met Duitschland uit den weg geruimd, hetgeen te wenschelijker mag worden beschouwd, daar ze reeds sedert zeer langen tijd aanhangig waren en vooral in den laatsten tijd meer dan eens een dreigend karakter hadden aangenomen. Dat de houding van Frankrijk en Engeland ten deze zonder invloed gebleven is op het thans genomen besluit der Deensche regering, is redelijkerwijze niet aan te nemen, wanneer men bedenkt, dat Denemarken meer dan eens door concessien van minderen omvang, doch die door den bondsdag onvoldoende werden verklaard, aan de geschillen een einde heeft trachten te maken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 6 Nov. 0 51. Elt.† AP. 7.46. Gev. 3 d.
De **Rijnhoogte** te Keulen den 6 Nov. 4 voet 3 duim 4 voet 4 duim Rijnlandsch.

Jl. donderdag is op het strand voor den Nieuwen-Neuzenpolder, door *C. de Graaf*, koewachter, wonende bij *J. Tieleman*, gevonden een daar niet bekend zeegedrocht, ter lengte van 2½ ned. el, ter breedte van 1 ned. el, terwijl de kop van 50 duim lang en de staart 60 duim breed is. Men vermoedt, dat het een dorenhaai zou zijn. Het dier is door zes man moeten gedragen worden. Waarschijnlijk zal het bestemd worden voor het museum te Gend.
— In het regeringsantwoord op het voorloopig verslag van het onderzoek in de afdeelingen over het hoofdstuk *justitie* der begrooting 1859, wordt medegedeeld, dat de wetsontwerpen betreffende het strafwetboek, de regterlijke organisatie en de vreemde verzekeringmaatschappijen zich bevinden bij den Raad van State, en dat de staatscommissie is belast met het onderzoek van de wijze waarop de statistische commissie behoort te zijn zamengesteld, aan haren last heeft voldaan, en dat de Regering thans overweegt welk gevolg aan die zaak gegeven behoort te worden. Voorts wordt in dat antwoord de rijksveldwacht verdedigd, en verklaard dat de ambtsberigten, welke de minister des betreffende ontvangt, vrij algemeen de goede werking roemen. Ten opzigte van de Fransche wetten wordt gezegd, dat de regering zal voortgaan nog gebruik te maken van iedere afzonderlijke gelegenheid tot afschaffing van deze of gene verordening. De regeling van het onderwerp, wegens het misbruik dat ouders maken van hunne bevoegdheid van handligting, zal aan het oordeel der Staten Generaal worden onderworpen. De Regering zal gaarne de wetgeving op de geregtelijke consignatien in nadere overweging nemen.
— Bij het onderzoek van het wetsontwerp betreffende het koloniaal batig slot van 1856, zijn de volgende punten besproken: 1o de onvolledigheid van den raad van Indie; 2o. aanleg van spoorwegen op Java; 3o. stoompaketvaart; 4o de omloop van gouvernementspapier in Indie; 5o het stelsel van koffijveilingen, 6o de wijze van overstorting in 's lands kas van gelden voortvloeijende uit veilingen van gouvernementsprodukten. Voorts is aangedrongen op de herziening van het drukpersreglement bij eene wet; op naauwkeurige afscheiding der uitgaven voor kultures van de overige kosten der indische huishouding; op de indiening aan de Kamer van het rapport der commissie nopens de suikerkultuur; op de trapsgewijze, maar geregeld krachtig voortgaande afschaffing der assurantie voor gouvernementsprodukten; op de vermindering van het loon der makelaars in koffij en suiker.
Wijders is gevraagd of reeds voorbereidende maatregelen zijn genomen tot uitvoering van de ordonnantie tot opening van een aantal havens in Oost Indie voor den algemeenen handel. Eindelijk zijn inlichtingen verzocht omtrent de werking van de nieuwe bepalingen betreffende het herstel van het muntwezen. Met genoegen heeft men gezien het gevoelen van den minister, dat de theecultuur, na afloop der werkende contracten, geheel aan eigen krachten behoort te worden overgelaten, en het stelsel tot regeling van openbare uitbesteding ook aangaande het vervoer van producten. Verbazing heeft verwekt het eindcijfer der Indische begrooting voor 1858, hetwelk 17 millioen meer bedraagt dan in 1848.
— Volgens de officieele deswege opgemaakte staten bedroegen de hoeveelheden en de gemiddelde waarde van het veraccijnsde vee hier te lande in 1857: runderen 145.184 stuks, ter waarde (f 71.14 per stuk) van f 10.328.667; kalveren 92 357 stuks, ter waarde (f 16 27½ per stuk) van f 1.503 203; dus eene gezamenlijke waarde van f 11.831.870.
— Uit Zwartsluis schrijft men: »Men hoort dikwijls aanmerken en lang niet altijd door oppervlakkige beschouwers, dat stoombooten, spoorwegen en dergelijke versnelde kommunikatiemiddelen den minderen burgerman en de arbeidende klasse geen voordeel kunnen aanbrengen. Dat dit eene valsche redenering en geheel verkeerde vooronderstelling is, behoeft voor de nadenkenden naauwelijks eenige opmerking; vele daadzaken bewijzen het tegendeel, ook de volgende: het visschersbedrijf moet toch zekerlijk onder een der geringste beroepsbezigheden geteld worden, en dit trekt thans toch eene goede partij van deze en gene versnelde gemeenschap; de visschers dezer omstreken namelijk hebben eene nieuwe bron gevonden om hun gevangen visch te verkoopen, de visch, die 's nachts wordt gevangen, wordt door de visschers des morgens per stoomboot van hier naar Amsterdam gezonden en zoo vervolgens naar den Moerdijk, alwaar zich iemand van dezen kant heeft gevestigd, om deze visch van daar per spoortrein regtstreeks naar Parijs te zenden, somtijds honderden van ponden tegelijk, zoodat nu vele visschers volstrekt niet verlegen behoeven te zijn, om hun dikwijls met moeite gevangen visch tegen een goeden prijs aan den man te krijgen. De Parijzenaars schijnen vooral veel te houden van snoek; ten minste deze wordt er veel heengezonden.
— Ten kantore van den bankier, den heer *P. J. Landry*, te 's Hage, is de inschrijving geopend voor de geldleening, ten behoeve der doorgraving van de landengte van Suez. — In Frankrijk is die inschrijving nog niet open, maar men bemerkt reeds de grootste belangstelling in de voornaamste steden voor deze zaak, zoodat men met grond op 't gelukken der onderneming mag hopen.
— Te Kollum is een inwoner, die 62 jaar openbaar onderwijzer was. Hij is 82 jaar oud Hij zal 1 Jan 1859 gepensioneerd worden, en dan welligt f 225, — pensioen bekomen; zeker niet meer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De wetgeving op den graanhandel schijnt in Frankrijk nog niet definitief gevestigd te zijn. Zijn wij wel onderrigt, zegt de *Constitutionnel*, dan moet de regering van *Napoleon III* zicht thans bezig houden met de verwezenlijking van het ontwerp dat *Napoleon I* niet ten uitvoer kon brengen, om nl. graan-voorraadschuren in al de groote steden aan te leggen, opdat men in staat zij door het overtollige in jaren van overvloed in het ontbrekende in jaren van gebrek te voorzien. In een lang artikel wordt dit stelsel door den heer *Burat* ontwikkeld, reeds in Egypte ten tijde der *Faraos* gevolgd. Of het plan werkelijk bestaat weet ik niet; evenwel is uit de bekende verdaging der kwestie van de schaalregten de waarschijnlijkheid af te leiden, dat de regering op nieuwe maatregelen bedacht is.
— In vele provincie steden in Frankrijk breidt zich thans eene nieuwe vrouwen-orde uit, die naar het schijnt van groote beteekenis zal worden. Zij draagt den naam van *Petites soeurs des pauvres*. Deze zusters der armen huren in elke stad waar zij komen eerst eene kamer, gaan dan van huis tot huis en zamelen geld, levensmiddelen enz. in en bouwen dan een gesticht waarin zij oude lieden ter verpleging opnemen. In eenige steden bezitten zij reeds vaste goederen enz. ter waarde van 200,000 tot 300 000 fr.
— De speelbank te Spa heeft dit jaar de ontzaggelijke som van *zes millioen veertig duizend francs* gewonnen; het hoogste cijfer ooit door zulk eene inrigting bereikt.

ENGELAND.

In een vorig no werd berigt, dat te Clie eene vrouw leefde, die door de terugkomst van haren eersten man welken zij overleden waande, thans twee echtgenooten had en welke zaak thans voor het geregt aanhangig was. Men meldt nu, dat de eerste man werkelijk dood is. De persoon, die zich als zoodanig aanmeldde, was een bedrieger en is in hechtenis genomen. De arme vrouw is echter door den schrik bij de verschijning van den gewaanden eersten echtgenoot aan de gevolgen van eene ontijdige bevalling gestorven.
— De Engelsche marine is thans volgens opgaven, 276 oorlogsschepen sterk, voerende 4628 stukken en bemand door 46 764 zeelieden. Daarvan zijn 52 op de stations in Indie en China voerende 485 stukken en 5964 man.
— Het getal Anglikaansche kerken in Groot-Brittannie is, volgens opgave, 14,000, en dat der hervormde kerkgebouwen 20,000. Deze laatsten zijn echter zoo veel kleiner.

A S S E N, 9 November.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 9 Nov De Nederlandsche expeditie troepen hebben Jambi, op Sumatras Oostkust vermeesterd Het verlies der Nederlanders was 4 dooden en 43 gekwetsten, doch dat der inboorli. gen zeer aanzienlijk.
Amsterdam. Maandag, 8 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:
Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{15}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $98\frac{1}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt $105\frac{7}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{1}{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op November f 447. — Raapolie onveranderd. — Graanprijzen onveranderd.

* Wij ontvangen het volgend berigt: »Er hebben in den laatsten tijd te 's Hage geruchten geloopen van de aftreding van een of meer Ministers, ja zelfs van het geheele Ministerie. Welonderrigte lieden meenen, dat inderdaad de betrekking tusschen de Tweede Kamer en het Ministerie zeer gespannen is; de verslagen der Kamer op de ingediende wetsontwerpen, en vooral die van de begrooting dragen weinig blijken van ingenomenheid met dezelve, zoodat de aanneming van vele zeer te betwijfelen valt. Dezelfde lieden verzekeren verder, dat de Koning, de altoosdurende oppositie der Tweede Kamer moede, terwijl Hij, juist door de benoeming van dit Ministerie een blijk van toegevendheid aan de Kamer had willen geven, eerder tot eene ontbinding der Kamer zal overgaan, dan tot het aannemen van het ontslag van het Ministerie, om het Volk in staat te stellen vertegenwoordigers te zenden, die Hem het regeren mogelijk maken.«
* Hebben wij onlangs in het verslag der vergadering van den Raad van Meppel gemeld, dat er besloten was om van het te Amsterdam gewezen vonnis, in zake dier stad tegen de Drentsche kanaalmaatschappij, te appelleren, en tevens om geene minnelijke schikking, die alnog mogt worden verlangd, van de hand te wijzen, thans vernemen wij, dat eenige leden van de Maatschappij zich tot een paar leden van den Raad hebben gewend, om het wenschelijke eener transactie te betoogen. Wij meenen dan ook, dat de bestaande Commissie uit den Raad in dien aanzien voorstellen aan den Raad zal doen, om daarover aanstaanden woensdagavond te beraadslagen. Is te hopen, dat de partijen meer handelbaar en de eischen minder overdreven zullen zijn, dan bij eene dergelijke conferentie in den jongst verloopen winter het geval was. Meppels regt moge, naar ons inzien, al onbetwistbaar zijn, het is toch in het belang van allen, dat deze tot zoo vele onaangenaamheden geleid hebbende zaak spoedig tot een goed en doelmatig, maar tevens met de waardigheid der gemeente Meppel overeenkomstig, einde worde gebragt.
* **Haulerwijk**, 6 Nov. Met genoegen kunnen wij van hier berigten, dat men met het bouwen van eene nieuwe school en eene nieuwe woning voor den onderwijzer *H. de Jong* druk bezig is, waarmede de aannemer de heer *T. van Eik* van Lippenhuizen, om het saisoen, zulk een haast maakt, dat het huis reeds onder dak is. De onderwijzer *de Jong* geeft tijdens het bouwen der nieuwe school, onderwijs in de kerk der afgescheidenen, op verzoek daartoe dadelijk en met de meeste bereidwilligheid afgestaan — De nieuwe school wordt aanmerkelijk grooter als de oude, 't geen wegens de toeneming van 't getal leerlingen ook hoogst noodzakelijk is.
* **Havelte**, 7 Nov. Heden nacht, omstreeks 12 uur, is er brand ontstaan in de behuizing van de wed. *Hendrikus Haveman* te Uffelte. Het huis, benevens een aanzienlijk gedeelte van het meubelair, is eene prooi der vlammen geworden. De oorzaak van dezen brand is onbekend Naar men verneemt, was het huis tegen brandschade verwaarborgd.
Heerenveen, 5 November. Gisteren avond circa 7 uur, is in de schoorsteen van de boereplaats eigen aan *Tetje Waslander*, te Rotstergaast, en bewoond door *S. Alkema*, brand ontstaan, waardoor de geheele plaats en schuur eene prooi der vlammen is geworden. Behalve een pulpitum, eene klok, een kar en zes stoelen, is de heele inboedel verbrand, alsmede 20 koes'eten hooi; de koeijen welke op stal stonden zijn gered. Het huis, inboedel, gereedschappen en het hooi waren verzekerd.
* **Gramsbergen**, 5 November. Bij het bestuur dezer gemeente is, voor een paar dagen, de aangevraagde concessie, om eene vaste brug, bij het Anerveen over de Vecht, te bouwen, ontvangen. Eene subsidie van f 1000 is door de Provincie Overijssel, en eene gelijke som door het Rijk, voor dat werk toegezegd.
* **Elp**, 5 November. Twee nachten achter elkander is hier diefstal en poging tot diefstal gepleegd bij de gebroeders *Bringen*, landbouwers alhier; den eersten nacht heeft de dief de deur van den paardenstal losgemaakt en uit de schuur ontvreemd een zak met rogge; toen de bewoners 's morgens ontwaakten, liepen de paarden buiten den stal; de dief, die misschien nog zijn doel niet had bereikt, kwam den volgenden nacht terug; dezelfde deur werd losgemaakt, de paarden waren weder naar buiten geloopen. Gelukkig hoorde de eene broeder, dat er weer onraad was. Snel verliet hij het bed en riep zijne huisgenooten, men begaf zich naar de schuur, maar de dief was verdwenen; jammer is het, dat de dader niet gevangen is.
* **Staphorst**, 8 Nov. In vele gemeenten komt men katersteden te kort. Te Nieuwleusen staan er eenige geheel zen ledig, tengevolge van aankoop van eigen grond. De zucht hiertoe ontwikkelt zich in het noorden van Overijssel meer en meer bij de meijerslieden; wat men aan eigen grond verbetert, is ook voor ons, zeggen zij. Bij de verdeeling der markten en de daarop volgende openbare veilingen, kan hij, die wat heeft, nog al ligt tot eigendom geraken. Bij inzate zijn 194 bunder hoevelanden (gemeene weilanden) in de gemeente Dalfsen gemiddeld op f het bunder gebragt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Op het twaalftal voor de vacante predikantsplaats te Aarlanderveen is ook geplaatst de heer *G. van der Flier* te Oosterwolde.
* **Eext**, 8 Nov. Heden is alhier door het gecombineerd collegie van kerkeraad, kerkvoogden en notabelen uit het door Z M. opgegevene twaalftal van predikanten en kandidaten een viertal opgemaakt, 't welk, alphabetisch gesteld, de volgende HH. bevat: *Beekhuis Heckman*, predikant te Hornhuizen en Kloosterburen, benevens de kandidaten *Hellema* te Achlum; *de Muinck Keizer* te Wetsinge en *Spandaw* te Finsterwold.
* **Gasselternijeveen**, 7 Nov. Verblijdend was het voor velen in deze gemeente voor eenigen tijd te vernemen

dat de nieuwe kerk alhier spoedig, na eenige voorafgaande veranderingen, in gebruik zou worden gesteld; doch helaas! die hoop is nog niet verwezenlijkt; 't ware dus wenschelijk, dat weldra de hindernissen, die er mogten bestaan, uit den weg geruimd werden; uithoofde de winter genaakt, en er, doordien de alhier wonende schippers te huis zijn, wezenlijke behoefte bestaat aan een ruimer en doelmatiger kerkgebouw. Ware de leus algemeener, dat eendragt magt maakt, gewis er zou spoediger meer tot stand kunnen worden gebragt.

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE.

Zitting van vrijdag 5 *November* 1858.

Te ruim elf uur wordt de zitting geopend. Alle leden zijn tegenwoordig. De notulen der vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

Opvolgelijk wordt zonder discussie, conform de voorstellen van Ged. Staten, besloten:

a. om aan de begrooting voor 1859 toe te voegen een post tot bestrijding der uitgaven voor het lager onderwijs, ingeval van toepassing van art. 36 der wet van 13 Aug. 1857 (Stbl. No. 203);

b. om f 12800 van de begrooting voor 1857 over te schrijven op die voor 1858;

c. om op de loopende begrooting de post van beheer der *kas ad pios usus* aan te vullen met f 115.45;

d. om aan ieder der tolpachters *Offerein*, *Huiting* en *Pots* f 25" schadevergoeding te geven tot tegemoetkoming in het nadeel, geleden door de tijdelijke afsluiting van den weg van Assen naar de Duurserbrug.

Aan de orde wordt gesteld de voordragt van Ged. Staten tot afwijzing van het drieledig verzoek van de Wed. *L. Fledderus*, te Smilde, rakende de bekende Pieter-Hummelen-brug — De heer *van Veen* verklaart zich niet met het voorstel van Ged. Staten te kunnen vereenigen, hij betwist de billijkheid daarvan. De Wed. wordt gedwongen de brug te onderhouden, en mag voor het gebruik geene vergoeding vorderen. — De heer *Vos* is het geheel met den heer *van Veen* eens, ten aanzien van de onbillijkheid, welke de Wed ondervindt. Hij stelt voor, om het rekwest aan Ged Staten terug te zenden, ten einde te beproeven, de zaak op eene billijke wijze met de Wed te beëindigen. — De heer *Sluis* wil zich volstrekt niet tegen dit voorstel verzetten; hij wil alleen het voorstel van Ged. Staten verdedigen. De adressante schijnt in het erroneuse denkbeeld te verkeeren, dat de Provincie verpligt is voor alle communicatien bruggen over de hoofdvaart te leggen. Dit is geheel onjuist en ook onderscheidene malen door de vergadering anders beslist. Wijders kunnen noch de Staten noch de Ged. Staten den brug van de tabel der schouwbare voorwerpen afvoeren, terwijl het voorstel tot afkoop van den brug of tot schadevergoeding, in de vorige vergadering, met bijna algemeene stemmen is afgewezen, zoodat Ged. Staten geen ander voorstel konden doen dan zij hebben gedaan. — De heer *Oosting* stemt toe, dat Ged. Staten geen ander voorstel konden doen, maar hij ondersteunt het gevoelen van den heer *van Veen*. — De heer *van der Vlies* spreekt in denzelfden geest. — De heer *Sluis* is tegen het voorstel, om op nieuw eene schikking te beproeven, in zoo verre, dat, hij vreest, dat wanneer er eene nieuwe opdragt aan Ged. Staten gedaan wordt, de Wed. weder even onhandelbaar zal zijn; hij acht het beter, dat, wanneer zij genegen is, om de brug af te staan, zij zich adresseert. — Nadat nog de heeren *van Echten van Holthe* en A. *Homan* het woord gevoerd hebben, wordt het voorstel van Ged. Staten tot afwijzing van het drieledig verzoek in omvraag gebragt en met 19 tegen 15 stemmen aangenomen, terwijl de heer *Meursing* zich buiten stemming hield. *Tegen* waren de heeren: *van der Wijck*, *L. Homan*, *Slingenberg*, *Nijenhuis*, *Nijsingh*, *Hellinga Tonckens*, *Roelink*, W. *F. Kijmmell*, *van Veen*, *Oosting*, A. *Homan*, *J. Prins*, *van der Vlies*, *H. Vos* en *Pelinck*.

Conform de voorstellen van Ged Staten wordt besloten:

a om aan Ged. Staten de gevraagde diligenthouding te verleenen, ten aanzien van maatregelen, om, door de verbetering der waterlossingen van de landen onder Nijeveen en Kolderveen, die landen te verhoeden voor de nadeelen, die het gevolg zullen zijn van de verhooging van de stouwen der Hoofdvaart;

b. ten aanzien van het verzoek van *H. S Wever*, pachter aan het molewijkschut te Smilde om afslag van pachtpenningen;

c. om het adres van *J. S. Zuidema* te Nieuw-Exlo, als niet verstaanbaar, buiten beschikking te houden;

d ten aanzien van de aanmerkingen op het Reglement voor het veenschap Odoorn.

Alsnu komt in behandeling de voordragt van Ged. Staten, om eene subsidie van 30 pCt. der kosten te verleenen voor een kunstweg van Ruinerwold naar Beilen. — De heer *Roelink* stelt voor, om voor dezen weg een subsidie van 35 pCt. der kosten te verleenen, en wel op gronden van billijkheid, daar de aanleg van dezen weg bijzonder groote kosten van transport zal eischen en Ruinerwold niets heeft genoten uit prov. fondsen voor den aanleg van den kunstweg door die gemeente. — De heer *Nijsingh* ondersteunt het voorstel van den heer *Roelink*. — De heer *v. Echten van Holthe* geeft te kennen, dat er hier zeker geen rede van onbillijkheid kan zijn, daar de Staten als regel hebben aangenomen, om geen meerder subsidie dan van 30 pCt. te verleenen; er bestaat slechts eene uitzondering daarop, nl voor den weg van Dalen naar Coevorden; hij ziet in dezen geen reden, om van den regel af te wijken, vooral met het oog op de financien der provincie. — De heer *Roelink* dringt nog nader op zijn voorstel aan. — De heer *van Echten* antwoordt daarop. — De Voorzitter verklaart alsnu het voorstel van Ged. Staten in omvraag te zullen brengen. — De heer *Pelinck* gelooft dat het amendement vóór het voorstel in omvraag moet gebragt worden, anders kan er nimmer eene geregelde behandeling plaats hebben; wel hebben de Staten zich voor eene andere manier van handelen verklaard, maar hij gelooft, dat deze manier verkeerd is. — De heer *Oosting* is het geheel eens met den heer *Pelinck*: vroeger heeft hij ook reeds een voorstel in dien geest gedaan, maar hij is toen overstemd; hij komt nu op de zaak terug, en gelooft, dat de amendementen vóór de voorstellen in omvraag moeten gebragt worden. — De heer *Pelinck* wijst er nog op, dat de leiding der Vergadering aan den Voorzitter toekomt. De Voorzitter heeft toegegeven aan het verlangen der Vergadering; hij zet nog nader zijn gevoelen uiteen. — De Voorzitter zegt, dat het moeijelijk is in ieder geval het verlangen der vergadering te raden; hij acht het ordelijker, dat eerst over de amendementen en dan over het voorstel gestemd wordt; hij zou het nuttig achten dat eene bepaling in dien zin in het Reglement van Orde werd opgenomen. — De heer *Pelinck* geeft te kennen dat de leiding der Vergadering aan den Voorzitter is opgedragen; deze moet in ieder geval beoordeelen, waarover het eerst zal moeten gestemd worden, en eene bepaling dienaangaande kan moeijelijk in het Reglement van Orde opgenomen worden. — De Voorzitter zegt, dat, zoo hij het wel heeft, eene bepaling ten dezen in het Reglement van Orde van de Tweede Kamer der Staten Generaal voorkomt. — De heeren *Sluis* en *Vos* zijn het eens met den heer *Pelinck*, dat het Reglement van Orde aan den Voorzitter overlaat, om te beoordeelen, wat in omvraag zal komen. — De Voorzitter: Zoo dit het gevoelen der Vergadering is, dan breng ik eerst het voorstel van Ged. Staten in omvraag. — 33 leden verklaren zich daarvoor en 2, de heeren *Roelink* en *Nijsingh*, daartegen.

Conform de voordragten van Ged. Staten wordt besloten subsidien van 30 pCt. der kosten te verleenen voor de kunstwegen van Sleen tot Dalen en van Hoogeveen naar Pesse.

Het verslag van het gecommitteerd lid ter bijwoning van de 9de vergadering van deelhebbers der Drentsche Kanaalmaatschappij wordt aangenomen voor informatie.

De voordragt van Gedeputeerde Staten nopens de herziening van het Reglement op de Hoofd- en Beilervaarten wordt aangenomen.

Aan de orde wordt gesteld het voorgedragen concept-Reglement op de Jagt en Visscherij in dit gewest.

Niemand zich tegen de algemeene strekking verklarende, wordt tot de artikelsgewijze behandeling overgegaan. — De heer *Oosting* kan zich met het eerste artikel niet vereenigen, hoewel de algemeene strekking van het Reglement schijnt aangenomen te zijn. Hij erkent, dat het hoogst moeijelijk is, reglementaire bepalingen te maken omtrent de jagt op waterwild, omdat men hier ten deele in een exceptionelen toestand verkeert. Het is moeijelijk, doch zoo dit art. aangenomen wordt, zal het aanleiding geven tot tallooze calanges en vele procedures, terwijl het toezigt bijna onmogelijk zal zijn. Volgens de woorden van het art zal de jagt op waterwild in alle gemeenten moeten toegelaten worden, in iedere gemeente is toch wel een stroom, en ieder strooper kan dan de jagtwet ontduiken, wanneer hij slechts zegt, als hij met het geweer op schouder in het veld wordt aangetroffen, dat hij op weg is naar een stroom, diep etc., om op waterwild te jagen. En zelfs voor sommige niet-stroopers, wanneer zij, op waterwild jagende, een patrijs zien opkomen, zal de lust, om daarop te schieten, dikwijls onweerstaanbaar zijn. Onder d r a s s i g e gronden in het art genoemd, zullen ook de natte veenen begrepen worden, en dan zullen alle korhoenders sneuvelen, lang voor dat de jagt open is. Tegen de redactie van het slot van het art. heeft hij ook bezwaren. — De heer *Alingh* beantwoordt den heer *Oosting*. In het algemeen heeft bij hem alleen het belang van den landbouw gewogen, hij is dan ook het gevoelen toegedaan, dat afzonderlijke jagten op waterwild moeten worden toegelaten. Hij zou eene wijziging van het art. nuttig achten Hij gelooft wel, dat een enkel korhoen meer zal vallen, maar hij kan zich niet voorstellen, dat jagers van professie zich hieraan zullen schuldig maken. — De heer *J. T. Homan* heeft ook bezwaar tegen de redactie van het laatste gedeelte van het art. — De Voorzitter licht hetzelve toe. — De heer *Pelinck* stelt eene andere redactie van het art. voor; hij kan zich overigens zeer goed vereenigen met de vrijlating van de jagten op waterwild; hij ziet daarin niet zulke groote bezwaren; hij stelt een jager niet met een strooper gelijk, al moge er al een onedele jager zijn. In open jagttijd is het stroopen moeijelijker dan in gesloten jagttijd. — De heer *Sluis* is ook voor eene betere redactie van het art., hetzelve is overgenomen uit het reglement voor Groningen, en dit is eene beantwoording van de ingebragte bezwaren, daar het reglement in die Provincie reeds eenige jaren in werking is geweest, en men daar niet over bijzondere bezwaren heeft geklaagd. — De heeren *van Echten van Holthe*, *van der Vlies*, *Oosting*, *Sluis*, *Alingh*, *Pelinck* en *J. T. Homan* voeren nog het woord. — Ged. Staten vereenigen zich met het voorstel van den heer *van der Vlies*, om het laatste gedeelte van het art. weg te laten, en met dat van den heer *Alingh*, om in het eerste gedeelte eene kleine bijvoeging ter verduidelijking te maken. — Het aldus gewijzigd artikel wordt met 28 tegen 7 stemmen aangenomen Tegen waren de heeren *Vos*, *L. Homan*, *van Holthe van Echten*, *Hoenderken*, *Oosting*, A. *Homan* en *H. J. Carsten*. De overige artikelen worden zonder discussie aangenomen. — Het geheele Reglement, daarop in omvraag gebragt zijnde, wordt aangenomen met 30 tegen 5 stemmen, die van de heeren *Oosting*, A. *Homan*, *H. J. Carsten*, *L. Homan* en *van Holthe van Echten*. — Vervolgens stelt de Voorzitter voor, om het oude reglement in te trekken. Hiertoe wordt met algemeene stemmen besloten.

Aan de orde wordt gesteld de voordragt van Ged. Staten, nopens het subsidie voor het Meppeler diep. — De heer *van der Vlies* kan zich daarmede wel vereenigen; hij zou echter wel aan Ged. Staten wenschen opgedragen te zien, om, zoo mogelijk, bij de toelichtingen te laten doorschemeren de wenschelijkheid van eene directe gemeenschap van Meppel met zee, en wel over Blokzijl. Blokzijl is niet meer als vroeger, de haven zal verbeterd worden, er zijn daartoe subsidien door het Rijk en door de Provincie toegestaan, het wordt nu veel raadzamer om met Blokzijl in verbinding te komen Hij maakt er geen voorstel van, maar wil Ged. Staten daarop attent maken. De verbetering van het Meppeler diep is altijd een halve maatregel, niet alleen voor Meppel, maar voor het geheele gewest, daar te Meppel zich de Drentsche kanalen vereenigen. — De heer *van Echten van Holthe* acht een tweede waterweg naar zee van groot belang; hij zou er echter zwarigheid in zien, dit punt thans op te nemen, daar het welligt minder gunstig zou werken op de aanhangige deliberatien bij de Tweede Kamer. — In omvraag gebragt wordt de voordragt van Ged. Staten aangenomen met 34 tegen 1 stem, die van den heer *Alingh*.

De heer *Oosting* vraagt het woord, en geeft in overweging, daar in de laatste jaren telkens op den eersten dag der wintervergadering van de Staten geen genoegzaam aantal leden tegenwoordig was, om een besluit te nemen, of niet de Prov. dankdag, in overleg met het Prov. bestuur van Overijssel, zou kunnen verzet worden. Het heeft den schijn van weinige belangstelling als er zoo weinig leden opkomen. Hij wil er geen voorstel van maken, maar wil alleen Ged. Staten daarop doen indachtig zijn. — De Voorzitter verklaart zich bereid, om de zaak tot een punt van gezet onderzoek te maken. Hij weet wel, dat voor jaren de bid- en dankdag weder bij een besluit der Prov. Staten is ingesteld. — De heer *Sluis* gelooft niet, dat het Burgerlijk bestuur daarin verandering kan brengen, het is eene kerkelijke zaak, en wat vroeger is geschied, kan nu niet in toepassing gebragt worden.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de Voorzitter, in naam des Konings, deze wintervergadering der Staten van Drenthe.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

5 Nov. H. K. te Meppel en A. B. K. te Nijeveen, wegens overtreding der verordeningen tot wering van longziekte bij het rundvee, de eerste veroordeeld tot eene boete van f 75—", de tweede vrijgesproken; — A. A P. te de Wijk, overtreding als voren, veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf: — H. v. A. P. en A. M. te Ruinerwold, en S. G. te Meppel, als voren, veroordeeld ieder tot f 25—" boete; — J. H, R B. en J. B, alle drie te Meppel, als voren, vrijgesproken, als zijnde hunne schuld niet bewezen.

CORRESPONDENTIE.

Een paar ingezonden stukken in een volgend nummer.

Advertentien.

Heden overleed tot onze en onzer kinderen diepe droefheid, onze geliefde jongste Zoon ALBERT, in den bloeijenden leeftijd van ruim negentien jaren. Eene ziekte van vijf weken maakte een einde aan zijn jeugdig leven.

Eelderwolde den 3 Nov. 1858.

H. J BAKKER.
A. ENSING.

Gewone vergadering,

MET DAMES,

van 't Departement Assen der Maatschappij: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op Woensdag den 10 November 1858, des avonds te zeven uren.

Namens 't Bestuur,
A. Th. HOSTEIJN,
Secretaris.

Spreker, de heer Dr. N. H. TATUM ZUBLI.
Bijdrage door den heer W. A. VAN DER FELTZ.

Het HOOFDBESTUUR van 't Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe heeft ontvangen een' brief van Zijne Excellentie den heer Minister van Binnenl. Zaken, van 12 Aug. 1858, no. 155, 6e Afd., waarbij wordt te kennen gegeven, dat de heer ALEXANDRE MERTENS, schrijver van een werkje over de ***hopteelt op de heide*** [de la culture du houblon sur les bruyères], welk werkje vroeger aan 't Genootschap was medegedeeld, dezer dagen aan hem Minister een' brief had gerigt, waarin hij te kennen geeft: „dat hij er veel prijs op „zou stellen, indien zijne proeven met dit gewas op de „heide van Putte nabij Bergen op Zoom, welke uitne„mend zijn geslaagd, door deskundigen in oogenschouw „werden genomen."

Waarvan hierdoor aan belangstellenden kennisgeving geschiedt.

Het Hoofdbestuur voornd.,
VAN ECHTEN VAN HOLTHE.
Van wege hetzelve,
L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

Onderwijzers,

genegen zijnde, om te solliciteren naar de betrekking van ***ONDERWIJZER*** in de BIJSCHOOL voor Lhee en Lheebroek, gemeente Dwingeloo, gelieven de vereischte stukken vóór 20 December e.k. f r a n c o in te zenden aan het BESTUUR dier gemeente.

Aan die betrekking is verbonden eene jaarwedde uit de gemeentekas van f 180—00. Rijks-subsidie f 30—00. Subsidie van de Provincie f 15—00.

Dwingeloo, 6 November 1858.

Burgemeester en Wethouders van Dwingeloo,
J. EEMTEN.
B KLAASSEN.

H. E. Lubbers

te de Wijk, verlangt een ***HULPONDERWIJZER***.

Brieven franco.

Jacob Kollen

te Nijeveen, verlangt een ***SMIDS-KNECHT***, zoo met het bank- als vuurwerk eenigzins bekend. Adres franco, liefst in persoon.

Heeren
KLEEDINGMAGAZIJN.
A. TEUTEBERG TE GRONINGEN

berigt, dat van af heden, gedurende eenige dagen, iemand van zijnentwege u i t g e p a k t zal zijn bij den heer R. KUIPERS, Logementhouder te Assen, met een groot assortement ***gemaakte Kleederen***, alsmede ***Stoffen*** voor dezelve, ***Regenjassen***, ***Dames Mantelstoffen***, enz. enz.

Alle deze goederen worden tegen buitengewoon lage prijzen omgezet.

HET BOEK DER UITVINDINGEN,

AMBACHTEN EN FABRIEKEN.

Eerste en Tweede Deel.

Met eene Voorrede van

Dr. J. BOSSCHA Jr.

Met 500 in den tekst gedrukte afbeeldingen, vele Tintplaten, enz. enz.

Prijs van elke aflevering 35 Cents.

Eerste Deel.

Inleiding. De menschheid in de geschiedkundige ontwikkeling harer beschaving.

I. *De geschiedenis van het Papier* (met het Papierengeld.)

II. *De uitvinding van de Boekdrukkunst.* Snelpersen. Stereotypie. Een bezoek in de Keizerlijke Drukkerij te Weenen.

III. *De uitvinding van den natuurzelfdruk en der Chemitypie.*

IV. *De geschiedenis der Houtgraveerkunst.* De Chinesche Boekdrukkunst.

V. *De koper en staalgravuren en het drukken daarvan.*

VI. *De uitvinding van het Steendrukken.*

VII. *De uitvinding der Stenographie.*

VIII. *De uitvinding der Daguerrotype en Photographie.* De Camera Obscura. De Stereoskoop.

IX. *De uitvinding van het Buskruid en der Vuurwapenen.* De Kruidmolen. Het Schietkatoen.

X. *Het Magnetisme en de Electriciteit* en hunne practische toepassingen. (Galvanisme. Galvanoplastiek. Electro-magnetisme).

XI. *De uitvinding van den Bliksem-afleider.*

XII. *De uitvinding der Telegrafen.*

XIII. *De uitvinding van het Microscoop en den Verrekijker.*

XIV. *De uitvinding der Luchtballons.*

XV. *De kunstmatige verlichting door Lichtgas en andere stoffen.*

XVI. *De uitvinding van het Stoomwerktuig.* Spoorwegen en Stoombooten.

Tweede Deel.

Inleiding. De waardij van den arbeid en zijne betrekking tot wetenschap en kunst.

I. *Geschiedenis der Bouwkunst en der daarmede in betrekking staande Ambachten.*

II. *Spinnen en Weven.* Over de natuur en het winnen der tot spinnen en weven dienende stoffen. Geschiedenis en beschrijving van deze. De machinale weefstoel. De katoen manufactuur. Hand, kunst en machinale weverij.

III. *De vervaardiging van Aardewerk en Porselein.* Het Chinesche Porselein.

IV. *Het Glas en zijne bewerking.* Werkzaamheden in de glashut. Het glasschilderen.

V. *De Landbouw en de Landhuishoudkundige werkzaamheden.* Schetsen van den Oogst in het Vaderland. De Landbouw. Het Vee. De Kaasbereiding. De Grond. Drooglegging. De Graanhandel.

VI. *De Landhuishoudkundige bezigheden.* Het bereiden van Suiker. Wijn, Champagne. Bier. Brandewijn. Azijn.

VII. *De ontginning der Mijnen en de zuivering der Ertsen.* De Mijnwerker. Geschiedenis van het Mijnwezen.

VIII. *De arbeider in den Smeltoven.* Het winnen der Ertsen. Koper. Lood. Arsenik. Zink.

IX. *Het delven van fossile Brandstoffen en de belangrijkheid van deze.* Steenkolen. Houtskolen. Coaks.

X. *Het delven der Edele Gesteenten.*

XI. *Zoutmijnen en Zoutziederijen.*

XII. *De Steengroeven.* Marmer, Basalt. Porphyr. Tras Cement.

XIII. *Het gebruik van de Grondboor.* De Artesische Putten.

XIV. *Goud, Zilver, Platina en de bearbeiding van deze.* Verwerking tot geld. Vergulden Plateeren.

XV. *De bewerking der onedele Metalen.* Het gieten der Ertsen. Kunstgieten. Blik. Brons. Klokspijs. Metaal voor Kanonnen.

XVI. *De vervaardiging van Stoom- en andere Werktuigen.*

XVII. *Het vervaardigen van Uurwerken.* Horologien. Brillenglazen.

XVIII. *De Gezigt en Werktuigkundige.* De vervaardiging van Natuurkundige Instrumenten. Barometer. Thermometer. Luchtpomp. Chronometer, enz.

Besluit. Menschelijke en werktuigelijke arbeid

Zeldzaam heeft in ons Vaderland een werk het licht gezien, dat zóó duidelijk, in zoo populairen trant de geschiedenis bevat van alle vakken, die tot nijverheid, handel en kunst betrekking hebben, waarvan de beknoptheid niets aan de juistheid te kort doet. De lezer wordt van de vroegste oudheid af tot den laatsten tijd toe als aan de hand geleid door de werkplaatsen der nijverheid en op de wegen des handels, de geheele ontwikkeling der menschelijke beschaving wordt hem in al haren omvang voor oogen gesteld van den tragen gang der vroegste dagen af tot de reuzenschreden van onzen leeftijd.

Alle Boekhandelaren leveren met s p o e d de bestelde exemplaren af.

A. W. SYTHOFF.

De Notaris HÖFELT te Kuinre, zal op Woensdag, 17 Nov. e.k., des voormiddags om 9 uren, aan den Zomerdijk te Zwartsluis in de boerderij van den heer H. v. D. BOOMGAARD Rzn. op crediet verkoopen:

6 dragtige **MELKKOEIJEN**, 2 **KALVEREN**, 1 **VEULEN**, 30 000 halve Nedl. ponden best gewonnen buiten- en binnendijks **HOOI**, 1 **KARN**, **MELKVATEN**, **TONNEN**, **EMMERS** en ***Boerengereedschappen.***

UIT DE HAND TE KOOP:

Een ***hechtsterke***, voor weinige jaren gebouwde

Oliemolen,

met complete **OLIEKELDERS**, benevens **ruime KNECHTENWONING**, en **met** of **zonder** de daarnevens staande **HEEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met onderscheidene WOONVERTREKKEN, ZOLDERS, KELDER en verdere GERIJFELIJKHEDEN, alles staande en gelegen aan den Grindweg te Stads-Kanaal, Gemeente Wildervank.

Te bevragen bij den Eigenaar H. A. MUNNEKE.

Ten verzoeke van Mejufvrouw de Wed. J. KLIJN te Smilde en kinderen, zal de Notaris Mr. J. T. KIJMMELL te Westerbork, op nader aan te kondigen dag en plaats, in het openbaar verkoopen:

I. *In de gemeente BEILEN:*
1 60 70 ***HEIDEGROND*** in de Dwarsperceelen.
61 19 ***GROENLAND*** in de Holtjes, beide onder Hijken.
88 10 ***VEEN*** in het Hengsteveen, onder Beilen.

II. *In de gemeente WESTERBORK:*
06.05 ***GROENLAND*** onder Zwiggelte.
63.94 ***GROENLAND*** onder Elp.

III. *In de gemeente ZWEELO:*
ruim 9 00.00 ***HEIDEGROND*** aan de Wezupperbrug, op het Ellertsveld, nabij Schoonoord.

IV. *In de gemeente SLEEN:*
Eenige bunders ***HEIDEGROND***, gelegen op Schoonoord, zeer geschikt voor HUISPLAATSEN en ook als zoodanig zullende worden afgedeeld.
Eenige ***BUNDERS*** bij het Haantje, mede voor HUISPLAATSEN geschikt.

V. *In de gemeente ODOORN:*
Ruim 2 bunders beste ***HEIDEGROND***.

Alles gelegen onmiddelijk aan het Oranje-Kanaal.

Westerbork den 8 November 1858.

Notaris Mr. J. T. KIJMMELL.

Boeldag.

Mr. G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN, Notaris te Stads-Kanaal, zal, op Donderdag den 11 November 1858, des middags te één uur, ten huize van R. K. NIEBORG te Stads-Kanaal, gemeente Wildervank, op gewone Boeldags-Condition, publiek verkoopen:

30 onderscheidene nieuwe **KAGCHELS** en **FORNUIZEN**, eene partij **SPIEGELS** met vergulde Lijsten, in alle grootte, zeer fraaije BLOEMVAZEN, STOELEN, COMMODES, UITTREK- en RONDETAFELS, 6 stuks 50 ponds GEWIGTEN en BALANSEN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien op den dag van verkoop, 's voormiddags van 8 tot 12 uur.

DU BARRY'S

Revalenta Arabica,

overtreft door hare heilzame eigenschappen alle andere middelen; duizende en duizende herstelde Lijders getuigen hare verwonderlijke geneeskracht.

Het vooroordeel tegen de Revalenta wijkt meer en meer, en dezelver gebruik onder de meer beschaafden en gegoeden neemt dagelijks toe.

Vele beroemde Doctoren spreken er met zeer veel lof van, en hebben ze met het beste gevolg aangewend, als Professor URE bij verstoppingen en Zenuwachtigheid, Dr. SHORLAND bij Waterzucht en Verstoppingen, Dr. HARVEIJ bij Diarrheae en Zenuwaandoeningen, Dr. GATTIKER bij Maagkanker, Dr. WURZER bij Tering, Hoest en Asthma. Landschapsraad van POLLNITZ genas daardoor van eene hardnekkige onderbuikskwaal, Generaal majoor KING van Verzwakking en Zenuwongesteldheid, de Heer BOISCONTIER van eene Maagontsteking, de heer C. HERMANN van Kramphoest. Ook hier te lande deelen ons de heeren HUIJSKES te Zalt-Bommel, C. RIKKERS te Groningen, KLINGER en Co. te Rotterdam, WAGNER te Delft, UHLENBROEK te Utrecht, LEBBINK te Doesborgh, ZWART, te Gorredijk en andere, vele gevallen mede, waar de Revalenta leven en gezondheid schonk.

De **REVALENTA** herstelt de spijsvertering, versterkt de zenuwen en longen, zuivert het bloed brengt nieren en lever in gezonden staat, bevordert de geregelde werking der organen en geneest volkomen alle maaglijden van welken aard ook, benevens verslijming en onderlijfskwalen, terwijl ze, bij gebruik van Pillen, Poeijers of Mixturen geheel noodeloos maakt.

ZWAKKE PERSONEN, die de Revalenta als ontbijt en avondeten geregeld gebruiken, zullen zich er uitermate wel bij bevinden: KINDEREN, die de moedermelk moeten missen en alleen met REVALENTA werden opgevoed werden sterk en tierig.

De REVALENTA is ook een GOEDKOOP Geneesen Voedingsmiddel, omdat zij de Medicijnen overbodig maakt en zoo geconcentreerd is, dat een lepel vol (naauwelijks eene waarde van hoogstens 10 cents representerende) een geheel Bord soep opleverd, voldoende voor eenen maaltijd.

Men lette er vooral op, dat iedere bus tot waarborg der echtheid door.

F. VON WINDHEIN en Co., Verkoophuis geteekend is.
Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

DE WIJK, 1—31 Oct. Geb. Alberdina, d. van R. Mulder en H. Rijkoboer, Berend, z. van J. R. van Goor en H. Pluim; Hendrik, z. van J. R. de Vries en A. O. Struik; Johannes, z. van A. de Boer en J. Fledderus; Hilligje, d. van L. Nijboer en L. R. van den Berg; Jan, z. van B. Schans en J. J. Luithorst; Femmigje, d. van J. E. Bulder en A. Steenbergen. — Overl. Agata Jacomina Hartzman, ongeh, 10 weken. — Geh. Geert Geerts Grutter met Aaltje Hooijers; Jans Hunning met Lubbigje Hartsuiker; Jan Jans Koster met Hendrikje R. Koster; Willem Raben met Johanna van Dooren; Hendrik van Buren met Geertje Bouwknecht. — Ondertr. Jan W. van Lingen met Nenne Schreur; Jan J Smit met Geesje L. Steenwijk; Harm J. Prins met Hillechien Woltersen.

MAKKINGA, 28 Oct.—4 Nov. Geh. J. J. Hofstra en A. F. Heida van Oldeberkoop; Goitze Lammerts Woudstra en Y. G. de Vries van Oosterwolde; Hendrik Alles Leertouwer en Geesje Koops Stevens van Appelscha. — Geb. Trijntje, d. van J. K. de Heij en F. J. Zeephat van Elsloo.

MARKTBERIGTEN.

Hoogeveen, 2 Nov. Rogge: hoogste f 6,55, laagste f 6,30. Boekweit: hoogste f 5.25, laagste f 5,00. -- Haver hoogste f 0.00, laagste f 0,00. Boter per Ned. pd. hoogste f 1.00 laagste, f 0.75; per $^1/_4$ vat hoogste f 40.00, laagste f 30—. — Honig per Ned. pd. f 0.40. — Was, de 00 Ned. pond f 000. — Roggebrood de 0 Ned. ponden f 0.00; de Ned. ponden f 0.00.

AMSTERDAM, 5 Nov. TARWE bij vorige prijzen; 132 ℔ witbonte Poolsche f 330; 130 ℔ bonte dito f 290; 132 ℔ roode Nassaudietsche f 295; 131 ℔ bonte Poolsche f 300 bij gerijf. — ROGGE bij gerijven als voren; 124, 125 ℔ Pruisische f 182, 187; 125 ℔ dito f 188; 124 ℔ Galatz f 175; 118 ℔ Petersburger f 174; 118 ℔ Archangel f 174.— GARST 114 ℔ Deensche f 174. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD £ $^1/_2$ lager; Deensch £ 71; op vaten Olie in Nov. £ 75; Dec. £ 76; April £ 78. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAP- en LIJNOLIE flaauw. Raapolie op 6 weken f $43^1/_2$; Vliegend f $42^1/_2$; Dec. f $42^1/_4$, $41^3/_4$, 42, $41^3/_4$; Mei f $42^1/_2$. — Lijnolie op 6 weken f 31; Vliegend en 1o. Dec. f $29^3/_4$; Maart f $30^1/_4$; April f $30^1/_2$; Mei f $30^3/_4$; Sept. f 32. — HENNEPOLIE op 6/w. f $37^1/_4$; Vliegend f 36. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 à f 85 — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f $13^1/_2$.

SCHIEDAM, 5 Nov. MOUTWIJN f 14 per vat contant met goeden handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $17^1/_2$ a f 18 per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	5 Nov.	6 Nov.
Nederl W.S.	$2^1/_2$	64	$63^{15}/_{16}$
—	3	$75^5/_8$	$75^5/_8$
—	4	$98^1/_{16}$	$98^1/_8$
Amort Synd.	$3^1/_2$		92
Handelm.	$4^1/_2$	$142^7/_8$	143
O. I. Leening	4		$97^{15}/_{16}$
Aand.H. Spw.			
— R.—	$4^1/_2$		
Ned. B.			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$105^7/_8$	$105^7/_8$
Dito 1831/33	5		91
Cert. 1840	4	$85^5/_{16}$	$85^5/_{16}$
— Stieglitz	4	$85^1/_4$	
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	$97^1/_2$	
— 1855 6eS,	5	$101^{13}/_{16}$	$101^1/_8$
— van Ass.	6		$65^{11}/_{16}$

	pCt.	5 Nov.	6 Nov.
Polen,			
Aand. fl 500		f $157^1/_2$	
Obl.	4	$81^5/_{16}$	$81^1/_4$
Spanje, Obl.	$1^1/_2$	$30^1/_8$	30
Obligatien	3		
Binnenl.	3	$41^1/_4$	$41^1/_4$
Amortisable		$11^1/_{16}$	11
Bewijz. Coup.		$6^1/_4$	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	80	
— —	4		
— Metal.	5	$77^3/_4$	$77^{11}/_{16}$
— RenteA.	5	$87^1/_4$	$87^1/_4$
— Nation.	5	$77^{13}/_{16}$	77
— —	$2^1/_2$	$39^1/_2$	39
Belgie, Cert.	$2^1/_2$		
Rothschild	$2^1/_2$	$53^1/_8$	
Portug., Obl.	3	46	$46^1/_4$
Brazilien	5		100
Weener aandeelen	4		

5 Nov. Nationale fondsen waren heden algemeen flaauwer gestemd, voor aandeelen Handel-Maatschappij werden betere prijzen besteed.

Van buitenlandsche waren Oostenrijksche en Portugesche meer aangeboden; Spaansche en Mexikaansche daarentegen meer gevraagd; van de overigen valt niets bijzonders te vermelden.

6 Nov. Onbeduidende handel, geringe variatie.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.